

Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Arnarhvoli, Lindargötu 7
101 Reykjavík

Reykjavík, 23. október 2026
Tilvísun: 2026101696/RRS

Efni: Umsögn Persónuverndar um drög að frumvarpi um breytingu á lögum um skilameðferð lánastofnana og verðbréfafyrirtækja og lögum um innstæðutryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta (skilvirkni og tryggingarvernd)

1.

Persónuvernd vísar til draga að frumvarpi fjármála- og efnahagsráðuneytisins um breytingu á lögum nr. 70/2020 um skilameðferð lánastofnana og verðbréfafyrirtækja og lögum nr. 98/1999 um innstæðutryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta (skilvirkni og tryggingarvernd), sem birt voru í samráðsgátt stjórnvalda þann 9. október 2026.

Meðal þess sem lagt er til í drögunum eru breytingar á ákvæðum varðandi heimildir Tryggingasjóðs og innlánsstofnana til vinnslu persónuupplýsinga og viðbætur við þau. Að því marki sem drögin varða slík atriði fellur það undir starfssvið Persónuverndar að veita umsögn um þau og gerir stofnunin eftirfarandi athugasemdir:

2.

Um 5. gr. frumvarpsdraganna

Í drögunum að breytingu á lögum nr. 98/1999 um innstæðutryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta er m.a. lagt til að innlánsstofnunum verði gert skylt að auðkenna tryggingarhæfar innstæður í sínum upplýsingakerfum og að Tryggingarsjóður geti krafist innlánsstofnanir, lífeyrissjóði og vörsluaðila lífeyrissparnaðar um upplýsingar um innstæðueigendur og tryggingarhæfar innstæður hvers eiganda. Einnig að tryggingarvernd verði augin vegna innstæðna sem fallið hafa til vegna eftirfarandi lífsviðburða: hjúskapar, lögskilnaðar, starfsloka, örorku og andláts. Sama gildi um innstæður sem fallið hafa til vegna greiðslu vátryggingarbóta og greiðslu bóta vegna líkamstjóns af völdum refsiverðrar háttsemi eða vegna rangra sakfellinga. Af því tilefni er í drögunum lagt til nýtt ákvæði 19. gr. laganna sem orðist svo:

„Sjóðnum er heimil vinnsla persónuupplýsinga, þ.e. upplýsinga sem nauðsynlegar þykja vegna innstæðutrygginga og annarra verkefna sem sjóðurinn vinnur að samkvæmt lögum þessum, að uppfylltum skilyrðum laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga.“

Í athugasemdum við 5. gr. frumvarpsdraganna kemur fram að sjóðnum sé nauðsynleg skýr heimild til vinnslu persónuupplýsinga svo hann geti sinnt lögbundnu hlutverki sínu. Jafnframt er áréttað að vinnslan verði að uppfylla skilyrði laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga.

Í athugasemdum við ákvæðið kemur jafnframt fram að sjóðurinn annist meðal annars greiðslu andvirðis tryggðra innstæðna til viðskiptavina aðildarfyrirtækja úr innstæðudeild og greiðslu andvirðis verðbréfa og reiðufjár í tengslum við verðbréfaviðskipti úr verðbréfadeild. Til að sinna þessum skyldum kunni sjóðnum að vera nauðsynlegt að taka við persónuupplýsingum og vinna með þær, bæði þegar greiðsluskylda verður virk og við undirbúning viðbragða við áföllum, meðal annars með reglubundnu mati á skuldbindingum sjóðsins og álagsprófunum. Greiðsluskylda sjóðsins geti einnig orðið virk þegar bú aðildarfyrirtækis er tekið til gjaldþrotaskipta samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki eða við skilameðferð lánastofnunar, að uppfylltum skilyrðum 82. gr. laga um skilameðferð lánastofnana og verðbréfafyrirtækja. Í athugasemdunum er því lögð áhersla á að sjóðurinn hafi heimild til að afla þeirra upplýsinga sem nauðsynlegar eru til að sinna lögbundnum verkefnum sínum. Jafnframt er tekið fram að við vinnsluna skuli gæta meðalhófs, að hún samræmist þeim tilgangi sem kveðið er á um í ákvæðinu og að óheimilt sé að vinna upplýsingarnar í öðrum og ósamrýmanlegum tilgangi.

Persónuvernd telur að orðalag hins fyrirhugaða ákvæðis sé of almennt og óljóst. Samkvæmt því nær heimildin til vinnslu persónuupplýsinga vegna innstæðutrygginga og annarra verkefna sem sjóðurinn sinnir samkvæmt lögnum, án þess að nánar sé afmarkað hvaða verkefni, tilgangur eða flokkar persónuupplýsinga falli þar undir. Af athugasemdum við ákvæðið, sem og kafla 6 í greinargerðinni, verður ráðið að sjóðnum kunni að vera nauðsynlegt að vinna með viðkvæmar persónuupplýsingar. Ekki verður heldur ráðið af ákvæðinu hvernig metið skuli hvort vinnsla tiltekinna persónuupplýsinga sé nauðsynleg vegna verkefna sjóðsins eða hvaða viðmið skuli lögð til grundvallar slíku mati.

Persónuvernd telur mikilvægt að orðalag ákvæðisins verði skýrt og afmarkað með nánari hætti þannig að fram komi hvaða heimild til vinnslu persónuupplýsinga það veitir, meðal annars að því er varðar tilgang vinnslunnar, þau verkefni sjóðsins sem heimildin tekur til og þá flokka persónuupplýsinga sem heimilt verður að vinna með. Jafnframt þarf að tryggja að heimildin samrýmist kröfum laga nr. 90/2018, þar á meðal um viðeigandi vinnsluheimild og meginreglur um vinnslu persónuupplýsinga. Ef um er að ræða upplýsingar um refsiverða háttsemi einstaklinga þarf vinnslan jafnframt að uppfylla, eftir atvikum, skilyrði 12. gr. laganna, sbr. 10. gr. reglugerðar (ESB) 2016/679 (almennu persónuverndarreglugerðarinnar).

Ekki eru að öðru leyti gerðar athugasemdir við efni draganna. Verði frekari umsagnar óskað um einstök atriði verður hún fúslega veitt.

F.h. Persónuverndar,

Helga Sigríður Þórhallsdóttir

Rebekka Rán Samper